

Rauman Normaalikoulun ja Rauman Freinetkoulun oppilaat olivat mukana luomassa yhteisöllistä Tunne + Tila –ympäristötaideteosta autioituneen Sepän talon puutarhaan. Monen tahon yhteistyö toteutettiin talkoohengessä. Keneltäkään ei odotettu suuria rahallisia investointeja eivätkä yhteistyökumppanit veloittaneet toisiaan. Kuva: Päivi Raivio

TAIDETTA SALAISISSA PUUTARHASSA – Pikaopas kasvattajalle

1. Mitä ja miksi?

2. Miten?

3. Innestuitko?

1. Mitä ja miksi?

Salainen muuttuu näkyväksi, autio herää taas eloon. Upottakaa sormet multaan ja loihtikaa hylätystä kohteesta taiteen avulla ihana kesäpuutarha omaksi ja toisten iloksi! Elämyksellinen ympäristö tarjoaa myös oppimiseen ainutlaatuiset puitteet.

Puutarhan yhteinen rakentaminen mahdollistaa elämyksellisen ja ilmiöpohjaisen oppimiskokemuksen, jossa käytännön toiminta ja teoreettinen oppi lyövät hynttyyt yhteen.

Voit lukea osoitteesta nurkantakana.fi/taidetta-salaisessa-puutarhassa kuinka Rauman Normaalikoulun ja Rauman Freinetkoulun oppilaat olivat mukana luomassa yhteisöllistä Tunne + Tila -ympäristötaideteosta autioituneen Sepän talon puutarhaan. Kerromme monipuolisesti projektin pedagogisesta hyödystä, yhteistyökumppaneista ja paljosta muusta.

Opetussuunnitelman kannalta puutarhaprojekti vastaa hyvin kulttuurin, ympäristön ekososiaalisuuden ja esimerkiksi kansalaisvaikuttamisen tavoitteisiin. Ympäristöoppi, biologia, maantieto ja kuvataide ovat

luontevimmat oppiaineet projektille, mutta esimerkiksi historian oppiaine on helposti yhdistettävissä, jos sopiva kohde löytyy.

2. Miten?

Vuosittain vaihtelevat sääolosuhteet ja kasvupaikan sekä lajikkeiden valinta vaikuttavat mallin käytännön aikatauluihin. Puutarhaviljelyssä osansa on aina myös sattumalla ja hyvällä onnella. Aikataulua voi pitää alustavana ohjenuorana.

TAMMI-HELMIKUU

Sopiva kohde valitaan jo talvella, jotta valmisteluihin ja lupa-asioihin jää riittävästi aikaa. Sovitaan osallistujat ja roolit, hahmotellaan aikataulu ja budjetti. Suunnitelmat laaditaan koko kasvukaudelle, sillä vaikka toiminta painottuu keväälle, puutarhateos on olemassa myös koko kesän ja alkusyksyn.

MAALISKUU

Kevät etenee nopeasti. Tärkeät päivämäärät työpajoille, rakentamiselle ja istutukselle lyödään lukkoon. Nyt voi jo hankkia valmiiksi siemenet, mullan ja tarvikkeita.

HUHTIKUU

Nyt on aika kylvää. Pavut ja yrtit voi laittaa ruukkuihin jo kuun puolivälin tienoilla. Raumalla kylvöt toteutettiin Seminaarin puutarhan työpajoissa (1h), joissa ohjaajana toimi puutarhatyöntekijä. Puutarha huolehti taimien esikasvatuksesta.

TOUKOKUU

Kun ilma ja kasvualusta ovat lämmenneet tarpeeksi, voi taimet istuttaa ulos. Kuun loppupuoli on yleensä hyvä ajankohta, etenkin jos käytetään laatikoita tai kohopenkkejä. Istutus sopii hyvin n. tunnin mittaisen työpajan aiheeksi. Samalla voi kylvää myös kesäkukkia. Istutuspaikat kannattaa rakentaa valmiiksi jo edellisellä viikolla.

KESÄ - HEINÄKUU

Kesäloma koittaa, mutta ympäristötaiteesta voi nauttia myös lukuvuoden ulkopuolella! Kohteessa voi järjestää tapahtumia, viettää aikaa ja rentoutua kirjan tai piknikin parissa. Kasvien varsinaiselle kesähoidolle kannattaa sopia etukäteen vastuutaho.

ELOKUU

Puutarhaan kannattaa palata pian lukuvuoden alettua tutkimaan vuodenaikojen tuomaa muutosta. Kuun lopulla päästään myös korjaamaan satoa. Miten olisi sadonkorjuujuhla kotijoukoille tai suurelle yleisölle? Jos ryhmä hajaantuu kesän aikana, juhlia voi jo toukokuussa istutuspuuhien jälkeen.

SYYSKUU

Syksyn tullen puutarhan voi joko purkaa tai jättää paikoilleen. Toimintaa voi halutessaan jatkaa seuraavana vuonna. Järjestelyt suunnitellaan hyvissä ajoin. Kohdetta voi myös vaihtaa. Kaipaisiko jokin muu lähiseudun

unohtunut paikka elävöitystä?

3. Innostuitko?

Suuntaa osoitteeseen nurkantakana.fi/taidetta-salaisessa-puutarhassa. Sivulta löydät tapauskertomuksen Rauman ympäristötaideprojektista sekä ohjeita ja vinkkejä oman projektin toteuttamiseen. Kannattaa myös kurkata, mitä muuta nurkan takana piilee, sillä kulttuuriympäristökasvatus taipuu moneen hauskaan muotoon!

Taidetta salaisessa puutarhassa –malli on osa Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry:n ja Maaseudun Sivistysliiton yhdessä julkaisemaa Nurkantakana.fi -aineistoa.

Nurkantakana.fi tarjoaa kasvattajalle kattauksen kekseliäitä ja OPS:n mukaisia kulttuuriympäristökasvatuksen toimintamalleja jotka soveltuvat monen oppiaineen käyttöön. Ympäri Suomen kerätyissä 10 esimerkissä toimitaan omassa lähiympäristössä 6-15 -vuotiaiden kanssa. Mallit kehittävät ympäristösuhdetta ja kulttuurista lukutaitoa.

Nurkantakana.fi kuuluu MSL:n tuottamaan Paikan tuntu –hankekokonaisuuteen, jota on tukenut mm. Koneen Säätiö.

2016